



Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
080 81 80
gp@zagovornik-rs.si

Številka: 0700-41/2025/12
Datum: 23. 6. 2026

Zagovornik načela enakosti na podlagi 21. člena v povezavi s 33. in 37. členom Zakona o varstvu pred diskriminacijo¹ (ZVarD) in na podlagi prvega odstavka 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku² (ZUP), v postopku ugotavljanja diskriminacije po ZVarD, začetem po uradni dolžnosti na pobudo tretje osebe, zoper Finančno upravo Republike Slovenije, Šmartinska cesta 55, 1000 Ljubljana (FURS) in zoper Policijo, Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo, Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana (Policija / ministrstvo), izdaja naslednji

SKLEP

1. Postopek ugotavljanja diskriminacije, začet po uradni dolžnosti na podlagi pobude tretje osebe z dne 18. 11. 2025, **se ustavi**.
2. Stroški v tem postopku niso nastali.

OBRAZLOŽITEV

Postopek pred Zagovornikom:

Zagovornik načela enakosti (Zagovornik) je postopek obravnave diskriminacije vodil po uradni dolžnosti na podlagi pobude, ki jo je dne 18. 11. 2025 za xx poslal pobudnik. Pobuda se je nanašala na domnevno sistemsko diskriminacijo, etnično profiliranje in kolektivno kaznovanje romske skupnosti v postopkih davčne izvršbe. Omenjeni so rubeži, ki naj bi bili izvedeni skoraj izključno na uvozih in izvozih iz romskih naselij, lastniki vozil in njihove družine pa so v izraziti socialni stiski. Navedeno po mnenju pobudnika kaže na selektivno usmerjanje ukrepov proti pripadnikom ene etnične skupine. Pobudnik je navedel, da so bili v zadnjih tednih pred vložitvijo predloga izvedeni množični rubeži osebnih vozil, skoraj izključno na uvozih in izvozih iz romskih naselij, nad pripadniki romske skupnosti, nad prejemniki socialne pomoči, nad družinami, ki so socialno izjemno ranljive ter nad vozili nižjega cenovnega razreda, nujnimi za osnovno mobilnost. Predlagal je, da Zagovornik uvede postopek ugotavljanja diskriminacije,

¹ Zakon o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg)

² Zakon o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb, 85/2025, 424/2026 - skl. US)

ker naj bi obstajali jasni znaki kršitve 14. člena Ustave Republike Slovenije³ (Ustava) (enako varstvo pravic, prepoved diskriminacije), 4. člena Zakona o varstvu pred diskriminacijo⁴ (ZVarD) (dolžnost organov, da preprečujejo diskriminatorne učinke) ter 7. člena ZVarD (posredna diskriminacija).

Zagovornik je pobudniku dne 25. 11. 2025 predlagal, da navedbe dopolni vsebinsko, tako da natančneje opiše okoliščine zatrjevane diskriminacije in pojasni zlasti na uvozih oziroma izvozih v katera romska naselja so se zgodili rubeži; kdaj in kolikokrat je do rubežev prišlo; ali so osebe, ki so jim bila vozila zarubljena, vložile pravna sredstva v postopkih davčne izvršbe. Predlagal je tudi, da natančneje utemelji oziroma pojasni ostale trditve, zlasti ali je šlo zgolj za postopke davčne izvršbe ali morda tudi za zasege motornih vozil v prekrškovnih postopkih; naj predlog dopolni z imeni lastnikov vozil, ki so bila zarubljena; s podatki o vrstah in številu zarubljenih vozil; s konkretnimi podatki / dokazi glede socialne ranljivosti družin, ki so uporabljale zarubljena vozila ter z imeni uradnih oseb, ki so izvajale postopke; predlagal pa mu je tudi, da svoje navedbe, kjer je to mogoče, podkrepí z listinskimi dokazi ali navedbami morebitnih prič dogodkov (glede česa bi posamezna priča lahko izpovedala ter kontaktne podatke prič) oziroma pojasni, kako se je seznanil s posameznimi okoliščinami zatrjevane diskriminacije. Niti Zveza romske skupnosti v Sloveniji Umbrella - Dežnik niti podpisnik pobude Haris Tahirović navedb v pobudi nista dopolnila.

*

Skladno s prvim odstavkom 34. člena ZVarD lahko Zagovornik začne z obravnavo diskriminacije po uradni dolžnosti, če je o obstoju diskriminacije seznanjen na podlagi anonimnega predloga, predloga tretje osebe ali na drug način. V predmetni zadevi predloga niso podale diskriminirane osebe. Zagovornika je z obstojem domnevne diskriminacije seznanil pobudnik kot tretja oseba, zato je postopek vodil po uradni dolžnosti.

Postopek pred Zagovornikom je poseben upravni postopek, namenjen ugotavljanju obstoja diskriminacije. Gre za poseben upravni postopek, ki se vodi po določbah ZVarD ob uporabi določb ZUP. Postopek se vodi na podlagi predloga ali po uradni dolžnosti, pri čemer je njegova posebnost med drugim v uporabi pravila obrnjenega dokaznega bremena. To pomeni, da mora pobudnik oziroma domnevno diskriminirana oseba izkazati dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije (trditveno breme). Šele tedaj se breme dokazovanja, da ni kršil te prepovedi, prevale na kršitelja, na kršitelju pa je, da v postopku pred Zagovornikom dokazuje, da prepovedi ni kršil oziroma da je domnevano neenako obravnavanje dopustno v skladu z ZVarD – kot katera od zakonsko dopustnih izjem od prepovedi diskriminacije. Prevalitev dokaznega bremena pomeni resen poseg v položaj domnevnega kršitelja, zato morajo biti navedbe o domnevni diskriminaciji oziroma vzročna zveza med zatrjevano osebnostno okoliščino in slabšo obravnavo verjetno izkazane (t.i. trditveno breme). Če predlagatelj svoje trditveno breme ustrezno izpolni skladno s 40. členom ZVarD, kršitelj pa ne izkaže, da ni kršil prepovedi diskriminacije, se trditve predlagatelja štejejo za dokazane⁵.

³ Ustava Republike Slovenije (Uradni list RS/I, št. 33/91, Uradni list RS, št. 42/97 - UZS68, 66/00 - UZ80, 24/03 - UZ3a, 47, 68, 69/04 - UZ14, 69/04 - UZ43, 69/04 - UZ50, 68/06 - UZ121,140,143, 47/13, 47/13, 75/16 - UZ70a, 92/21 - UZ62a, 98/25 - UZ74a)

⁴ Zakon o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16, 21/18 - ZNOrg)

⁵ Glej UPRS Sodba I U 1374/2019-31 z dne 6. 8. 2025, tč. 87.

*

Zagovornik je v navedbah pobude prepoznal trditev o diskriminatornem etničnem profiliranju s strani FURS oziroma Policije kot domnevnih kršiteljev prepovedi diskriminacije. Iz navedb pobude nadalje izhaja trditev o domnevni diskriminaciji v postopkih davčne izvršbe nedavčnih terjatev, natančneje na postopke prisilne izterjave neplačanih glob za prekrške (prvi odstavek 20. člena in prvi odstavek 200. člena Zakona o prekrških⁶ - ZP-1 v povezavi s prvim odstavkom 202. člena ZP-1 in 156. člen Zakona o davčnem postopku⁷ - ZDavP-2).

Zagovornik je v postopku glede na podatke v spisu upošteval, da se omenjeni postopki davčne izvršbe nanašajo na osebe, ki jim je bila pravnomočno izrečena globa za prekrške in ki globe niso plačale. Upošteval je tudi, da te osebe plačila globe niso nadomestile z delom v splošno korist (prvi odstavek 19.a člena ZP-1), pri čemer gre glede na navedbe, da se predlog nanaša na osebe slabega premoženjskega stanja, sklepati, da osebe pogoje za nadomestitev plačila globe izpolnjujejo.

Zagovornik je po uvedbi postopka po uradni dolžnosti v postopku preveril trditev pobudnika, da sta FURS in Policija v postopkih davčne izvršbe manj ugodno obravnavala Rome, glavni razlog za manj ugodno obravnavo pa je bila njihova etnična pripadnost.

Zagovornik je dne 5. 2. 2026 na podlagi določbe prvega odstavka 37. člena ZVarD v postopku naslovil poizvedbo na FURS, dne 23. 2. 2026 pa je prejel odgovor FURS na poizvedbo. Nato je Zagovornik dne 27. 2. 2026 naslovil poizvedbo na Policijo, odgovor Policije oziroma pristojnega ministrstva pa je prejel dne 9. 4. 2026.

*

Iz odgovora FURS z dne 23. 2. 2026 izhaja, da uslužbenci mobilnih oddelkov FURS pri izvajanju nadzorov sodelujejo z različnimi nadzornimi organi, poleg Policije tudi z različnimi ministrstvi in drugimi inšpekcijskimi organi v skupnih akcijah. Glede sodelovanja s Policijo je FURS pojasnila, da imata vodstvi FURS in Policije od julija 2025 vzpostavljeno redno sodelovanje, ki se nanaša tudi na področje prisilne izterjave glob. V okviru sodelovanja se na cestnem omrežju izvaja nadzor nad vozniki, prevoznimi sredstvi in blagom, pri čemer uradne osebe FURS izvedejo nadzor iz pristojnosti FURS in sicer: ugotavljanje namenske uporabe pogonskega goriva, nadzor nad gibanjem trošarinskega blaga, nadzor dela in zaposlovanja na črno ter spoštovanja socialne zakonodaje glede mobilnih delavcev, nadzor zapisovalne

⁶ Zakon o prekrških (Uradni list RS, št. 29/11 - uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 - odl. US, 92/14 - odl. US, 32/16, 15/17 - odl. US, 27/17 - ZPro, 73/19 - odl. US, 175/20 - ZIUOPDVE, 195/20, 5/21 - odl. US, 15/21 - ZDUOP, 123/21 - ZPrCP-F, 206/21 - ZDUPŠOP, 38/24)

⁷ Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 - uradno prečiščeno besedilo, 24/12 - ZDDPO-2G, 24/12 - ZDoh-2I, 32/12, 94/12, 101/13 - ZDavNepr, 111/13, 22/14 - odl. US, 40/14 - ZIN-B, 25/14 - ZFU, 90/14, 95/14 - ZUJF-C, 23/15 - ZDoh-2O, 23/15 - ZDDPO-2L, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 - ZJF-H, 36/19, 66/19, 36/20 - ZIUJP, 49/20 - ZIUZEOP, 61/20 - ZIUZEOP-A, 89/20, 145/20 - odl. US, 175/20 - ZIUOPDVE, 199/20, 203/20 - ZIUPOP DVE, 12/21, 12/21, 38/21, 38/21, 43/21, 74/21 - ZIPRS2122-A, 29/22 - ZUOPDCE, 39/22 - ZFU-A, 52/22 - odl. US, 87/22 - odl. US, 163/22, 109/23 - odl. US, 117/23 - ZIUOPZP-A, 131/23 - ZORZFS, 136/23 - ZIUZDS, 55/24 - odl. US, 100/24, 70/25 - ZUTD-I, 93/25 - ZNUZJV, 85/25 - ZLZD, 100/25)

opreme vozila in ostale nadzore iz pristojnosti FURS. V okviru teh nadzorov se preverja tudi morebiten dolg iz naslova nedavčnih obveznosti (npr. neplačane globe policije, mestnih redarstev in drugih inšpekcijskih organov), za izterjavo katerega je pristojna FURS. V primerih, ko se v okviru nadzora obravnava osebe, ki so davčni dolžniki, uslužbenci FURS izvedejo tudi postopke davčne izvršbe. Ustavljanje vozil poteka tako, da vozila ustavlja uslužbenec Policije, ki najprej prvi opravi nadzor iz svoje pristojnosti. Po zaključenem nadzoru Policije izvede nadzor uradna oseba mobilnega oddelka FURS in sicer za zgoraj navedene naloge iz pristojnosti FURS. V nadaljevanju se v uradnih evidencah FURS preveri, ali je oseba v postopku davčni ali nedavčni dolžnik. V primeru pozitivnega odgovora uslužbenci FURS prevzamejo postopek in opravijo rubež vozila. Podlaga za izvedbo rubeža je izdan sklep o izvršbi na premično premoženje dolžnika.

FURS je pojasnila tudi, da sta FURS in Policija nadzore izvajala na več različnih lokacijah (tako na širšem območju Novega mesta, kot tudi Maribora in Ljubljane), pri čemer se pri izbiri lokacije upošteva stopnja tveganja za obstoj kršitev iz pristojnosti organa (npr. varnostna situacija ali število zavezancev, ki imajo neporavnane globe iz prometnih prekrškov). Posamezne mikrolokacije nadzorov je določila Policija, pri čemer je FURS pojasnila še, da območja policijskih uprav niso identična območjem finančnih uradov.

FURS je pojasnila, da so uslužbenci mobilnih oddelkov FURS v letu 2025 na celotnem Slovenije izvedli 35.896 nadzorov iz svoje pristojnosti. Pri tem je bilo ugotovljenih 9.597 kršitev in sicer:

- 1.376 kršitev uporabe tahografov in opravljenih obveznih počitkih mobilnih delavcev,
- 1.427 kršitev ZPCP-2 (obvezno posedovanje licenc, dovoljenj),
- 200 kršitev pri prevozu odpadkov,
- 304 kršitev prevoza nevarnega blaga,
- 126 kršitev na trošarinskem področju,
- 1.635 kršitev dela in zaposlovanja na črno,
- 494 kršitev čezmejnega izvajanja storitev ter
- 221 kršitev carinske zakonodaje.

V obdobju od 30.10.2025 do 31.1.2026 je bilo s strani mobilnih oddelkov FURS izvedenih 8.015 nadzorov.

V letu 2025 je bilo z izdajo ustreznega sklepa o izvršbi začetih skupaj kar 365.371 postopkov davčne izvršbe, od tega 206.312 za izterjavo davkov in 159.059 za izterjavo drugih denarnih nedavčnih obveznosti. Največ sklepov o izvršbi je bilo izdanih na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah ter na denarne prejeme. V primerih, ko z navedenimi ukrepi dolga ni mogoče izterjati, bodisi ker sredstva na računu oz. denarni prejemi ne zadostujejo za poplačilo dolga ali ker dolžnik z njimi ne razpolaga (nima računa oz. ne prejema prejemkov, na katere se lahko poseže z izvršbo), se začne izvršba na premično premoženje. Ta je bila v letu 2025 začeta skupaj kar v 11.087 primerih (od tega je bilo 8.523 sklepov o izvršbi na premičnine izdane za izterjavo davčnih obveznosti, 2.564 sklepov pa za izterjavo drugih denarnih nedavčnih obveznosti). V teh postopkih je bilo uspešno zarubljeno skupaj 5.333 različnih vrst premičin. Največ je bilo rubežev motornih vozil, in sicer 1.781. V 1.144 primerih je bila zarubljena gotovina. Po začetku postopka davčne izvršbe na premičnine je v izogib prisilne prodaje

zarubljenih premičnin v letu 2025 12.688 dolžnikov poravnalo svoj dolg v znesku 23.143.524 €.

FURS je posredovala tudi tabelo z zbirnimi podatki o zarubljenih premičninah (z izjemo gotovine) ter motornih vozilih v postopkih davčne izvršbe v letu 2025 po posameznih finančnih uradih, iz katerih izhaja, da se ukrepi izvršbe, vključno z rubeži premičnin izvajajo zoper dolžnike s celotnega območja Slovenije:

Finančni uradi	Zarubljene premičnine (brez gotovine)		Zarubljena motorna vozila	
	št.	znesek v €	št.	znesek v €
Brežice	197	1.272.481	91	560.860
Celje	136	1.403.530	111	478.700
Dravograd	124	328.675	36	188.200
Hrastnik	41	70.500	28	70.500
Kočevje	70	174.520	56	155.400
Koper	98	599.266	67	542.328
Kranj	203	6.178.679	120	769.750
Ljubljana	2.352	5.780.220	630	4.959.200
Maribor	228	2.019.900	216	1.454.388
Murska Sobota	154	1.494.298	125	390.400
Nova Gorica	28	171.300	17	109.300
Novo mesto	66	242.001	42	121.501
PFU	283	461.280	85	191.500
Postojna	67	419.817	26	402.500
Ptuj	94	704.280	92	558.780
Velenje	48	617.718	39	312.598
SKUPAJ	4.189	21.938.465	1.781	11.265.905

FURS je pojasnila, da je bilo v skupnih akcijah FURS in Policije v letu 2025 in v letu 2026 do 18.2.2026 zarubljeno skupaj 54 vozil, v nadaljnjih 11 primerih ustavljenih vozil pa so dolžniki na kraju samem poplačali skupaj 16.263,89 EUR dolga, zato do rubeža ni prišlo. FURS je poudarila, da je število izvedenih rubežev oziroma zarubljenih premičnin v letu 2025 primerljivo predhodnemu letu 2024, ko je bilo zarubljeno skupaj 5.323 premičnin oz. 4.471 brez gotovine, od tega 1.553 motornih vozil.

FURS je poudarila, da so bile vse ustavljene osebe obravnavane na enak način in je bil postopek davčne izvršbe začet, če je bila ustavljena oseba davčni dolžnik oziroma dolžnik iz naslova nedavčnih obveznosti. Preverjanje se je opravilo z vpogledom v knjigovodske evidence, ki se vodijo na podlagi 60. člena Zakona o finančni upravi⁸ (ZFU). V primeru ugotovitve, da je posameznik dolžnik in dolga ni bilo mogoče izterjati iz drugega premoženja, je bil začet postopek davčne izvršbe na premičnine in izveden rubež vozila. Postopki davčne izvršbe se vodijo zoper vse dolžnike, na območju celotne Slovenije. Vodijo jih različni davčni uradi, katerih območja in naloge podrobneje opredeljuje Uredba o določitvi finančnih uradov Finančne uprave Republike Slovenije⁹. Ukrepi davčne izvršbe so izvedeni glede na sredstva

⁸ Zakon o finančni upravi (Uradni list RS, št. 25/14, 39/22, 14/23, 50/23 - skl. US, 47/24 - odl. US, 104/24 - ZDDV-10, 100/25 - ZDavP-2P)

⁹ Uradni list RS, št. 57/14, 92/14, 80/16, 145/21, 20/22 in 14/25

oz. premoženje, s katerimi razpolaga dolжник, s ciljem čim hitrejšega in večjega poplačila dolga. V tem okviru se izvajajo tudi rubeži premoženja in to vse mesece v letu, praviloma vse delovne dni v tednu.

FURS je nadalje natančno pojasnila, katere podatke zbira v davčnem registru, pri čemer so posebej poudarili, da podatkov o etnični pripadnosti zavezancev ne vodijo, prav tako ne razpolagajo z podatki o večinski etnični pripadnosti prebivalcev posameznega naselja.

*

Tudi iz odgovora Policije oziroma pristojnega ministrstva, torej Ministrstva za notranje zadeve in javno upravo, z dne 9. 4. 2026 izhaja, da Policija in FURS z namenom povečanja učinkovitosti izvrševanja zakonskih nalog obeh organov ter prispevanja k večji varnosti ljudi in premoženja izvajata skupne aktivnosti, in sicer na podlagi medinstitucionalnega sporazuma o sodelovanju, sklenjenega na podlagi drugega odstavka 36. člena Zakona o organiziranosti in delu v policiji¹⁰ (ZODPol).

Pristojno ministrstvo je poudarilo, da Policija pri izvrševanju svojih nalog dosledno upošteva 14. člen Ustave, ki določa enakost pred zakonom oziroma prepoved diskriminacije na podlagi osebnih okoliščin ter da naloge Policija izvaja tako, da je vsakomur zagotovljeno enako varstvo pravic in enaka uporaba predpisov. Policija svoje naloge opravlja na podlagi določbe 4. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije¹¹ (ZNPPol), med drugim tudi naloge varovanja življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi, preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj in prekrškov ter vzdrževanja javnega reda. Te naloge izvaja z oblikami dela iz 6. člena ZNPPol, med katere sodita poostren nadzor in varnostna akcija. Pri poostrenem nadzoru gre za zakonsko določeno obliko dela, pri kateri več policistov na določenem območju in v določenem času po enotnem načrtu opravlja policijske naloge, pri tem pa lahko sodelujejo tudi drugi državni organi ali nosilci javnih pooblastil.

Pristojno ministrstvo je pojasnilo, da lokacije za izvedbo skupnih nadzorov niso bile določene na podlagi etnične pripadnosti oseb ali domnev o etnični sestavi prebivalcev posameznega območja, temveč na podlagi konkretnih varnostnih, operativnih in drugih strokovno zaznanih okoliščin. Izpostavilo je, da iz evidenc Policije ni razvidna etnična pripadnost ali druge osebne značilnosti posameznikov. Evidence se vodijo v skladu s 123. členom ZNPPol ter z nacionalnimi predpisi o varstvu osebnih podatkov in Splošno uredba o varstvu podatkov (GDPR). Prav tako Policija ne vodi evidenc o naseljih s podatki o večinski etnični pripadnosti njenih prebivalcev.

Iz odgovora pristojnega ministrstva nadalje izhaja, da sta pri določitvi lokacij Policija in FURS izhajali iz podatkov in ugotovitev, s katerimi zakonito razpolagata pri opravljanju svojih nalog, zlasti iz zaznav s terena, obravnavanih varnostnih dogodkov, ponavljajočih se kršitev, prijav občanov, ugotovitev iz postopkov obravnave prekrškov in kaznivih ravnanj ter iz širše ocene varnostnih razmer na posameznih območjih, ki so terjale usklajeno delovanje več pristojnih

¹⁰ Zakon o organiziranosti in delu v policiji (Uradni list RS, št. 15/13, 11/14, 86/15, 77/16, 77/17, 36/19, 66/19 - ZDZ, 200/20, 172/21, 201/21 - skl. US, 105/22 - ZZNSPP, 141/22, 85/25, 14/26)

¹¹ Zakon o nalogah in pooblastilih policije (Uradni list RS, št. 22/25 - uradno prečiščeno besedilo, 78/25 - odl. US, 93/25 - ZNUZJV)

organov. Določitev lokacij za skupne nadzore je bila posledica konkretne varnostne in operativne presoje ter potrebe po učinkovitem izvrševanju zakonskih pristojnosti na območjih, kjer so bili zaznani razlogi za usmerjeno delovanje. Takšna določitev ni temeljila na osebnih okoliščinah posameznikov, temveč na objektivno ugotovljenih okoliščinah, povezanih z razmerami in izvrševanjem pristojnosti državnih organov. Ker je bil potreben celovit pristop sta naloge skupaj izvajala Policija in FURS.

Naloge Policija skupaj s FURS izvaja na območju celotne države, kar je razvidno iz spodnje tabele, ki prikazuje ugotovljene kršitve iz pristojnosti FURS:

Polijska uprava	2025	2026	Skupna vsota
PU Celje	212	13	225
PU Koper	2		2
PU Kranj	36	1	37
PU Ljubljana	31		31
PU Maribor	8	2	10
PU Murska Sobota	6		6
PU Novo mesto	84	3	87
Uprava uniformirane policije	3		3
Skupna vsota	382	19	401

V zvezi s kršitvami iz pristojnosti FURS na območju Policijske uprave Novo mesto je ministrtvo posredovalo tabelo s podatki o kršitvah za obdobje od januarja 2025 do januarja 2026:

Mesec	2025	2026	Skupna vsota
	7	3	10
2	7		7
3	9		9
4	6		6
5	6		6
6	9		9
7	5		5
8	10		10
9	5		5
10	7		7
11	8		8
12	5		5
Skupna vsota	84	3	87



Ministrstvo je posredovalo tudi podatke za leto 2025 za celotno območje Republike Slovenije glede primerov, ki jih policisti zaznajo pri rednem delu in niso v pristojnosti policije in o katerih po 50. členu ZP-1 obvestijo drug pristojni prekrškovni organ, in sicer:

- največji obseg obravnav beleži Policijska uprava (PU) Celje, pri čemer se število primerov giblje med 9 in 24. Najvišje vrednosti so bile dosežene februarja (24), aprila (24) in oktobra (22), medtem ko je najnižja vrednost zaznana v juliju (9);
- že v začetku leta izstopa PU Kranj z visoko vrednostjo v januarju (23), nato pa število primerov hitro upade in se skozi preostanek leta večinoma giblje med 0 in 4;
- PU Ljubljana dosega zmerne vrednosti, večinoma med 0 in 5, pri čemer izstopata marec (5) in november (5);
- PU Novo mesto ohranja stabilen trend skozi vse leto, pri čemer se število primerov giblje med 5 in 10, najvišja vrednost pa je dosežena v avgustu (10);
- ostale uprave beležijo bistveno nižje in bolj občasne vrednosti: PU Maribor večinoma med 0 in 3, PU Murska Sobota med 0 in 2, medtem ko se PU Koper pojavi le januarja (2), Uprava uniformirane policije pa februarja (2) in avgusta (1). Skupno je zaznati višjo aktivnost v začetku leta (januar-april) ter ponovno v jesenskem obdobju (september-oktober), medtem ko poleti, zlasti julija, pride do opaznega upada.

Pristojno ministrstvo je nadalje posredovalo tudi podatke za januar 2026, ki kažejo na ponovno večjo aktivnost PU Celje (13), sledijo PU Novo mesto (3), PU Maribor (2) in PU Kranj (1), kar nakazuje nadaljevanje podobnega razmerja med upravami kot v preteklem letu.

Policijska uprava	2025	2026	Skupna vsota
PU Celje	212	13	225
PU Koper	2		2
PU Kranj	36		37
PU Ljubljana	31		31
PU Maribor	8	2	10
PU Murska Sobota	6		6
PU Novo mesto	84	3	87
Uprava uniformirane policije	3		3
(prazno)			
Skupna vsota	382	19	401

Ministrstvo je izpostavilo pomen dogodka z dne 25. 10. 2025 na območju Novega mesta, v katerem je umrl občan, in je izrazil posegel v občutek ljudi do varnosti ter dodatno opozoril na posledice premalo učinkovitega odzivanja države na ponavljajoča se protipravna ravnanja v določenih okoljih. Dogodek je pokazal potrebo po okrepljenem, usklajenem in doslednem izvrševanju pristojnosti državnih organov na tistih področjih in območjih, kjer so bila varnostna tveganja in izvršitvena nesorazmerja najbolj izrazita. Ena izmed prepoznanih okoliščin v tem okviru je bila tudi otežena oziroma neučinkovita izterjava neplačanih glob in drugih denarnih obveznosti iz naslova prekrškov. V javnosti je zato ustvarjen vtis, da za določene posameznike pravila ne veljajo enako oziroma, da zanje niso izvrševana z enako doslednostjo kot za druge. Kadar država na ponavljajoča se protipravna ravnanja ne odgovarja pravočasno, učinkovito in enotno, se odgovornost posameznih kršiteljev v percepciji javnosti začne nedopustno prenašati na širšo skupnost, ki ji posamezni kršitelj pripada. MNZ je pojasnilo, da je prav neenako izvrševanje sankcij v povezavi z omenjenim dogodkom iz dne 25. 10. 2025 konkretno povzročilo določene varnostne posledice. Če sankcije zaradi dejanske neizvršljivosti ali dolgotrajne neučinkovitosti niso izvršene, ne dosežejo ne posebnega in ne splošnega preventivnega učinka. Takšno stanje ne vpliva zgolj na učinkovitost pravnega reda, temveč tudi na zaupanje javnosti v enako uporabo predpisov, kar je v nasprotju z obveznostjo iz drugega odstavka 14. člena Ustave.

*

Zagovornik je dne 30. 4. 2026 pobudnika seznanil, da v postopku ni ugotovil dejstev, ki bi opravičevala domnevo, da je bila z načinom izvedbe postopkov, v katerih sta FURS in Policija skupaj izvajali nadzore, kršena prepoved diskriminacije. Oba organa sta namreč izkazala, da sta delovala v okviru svojih pristojnosti, ki jih imata po ZDavP-2 in po ZNPPol. Posredoval je tudi odgovora FURS in Policije ter pobudniku dal možnost, da se glede vsebine obeh odgovorov in glede ugotovitve Zagovornika izjasnita. Niti xx niti podpisnik pobude se na Zagovornikovo pisanje nista odzvala.

*

Ureditev varstva pred diskriminacijo:

Diskriminacijo opredeljuje 4. člen ZVarD, skladno s katerim pomeni diskriminacija vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničevanje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti. Diskriminacija je prepovedana.

Pri diskriminaciji mora biti specifična osebna okoliščina odločilen razlog za slabšo obravnavo. Gre za prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statuse, ki so praviloma trajno in nerazdružljivo povezani z določenim posameznikom in njegovo osebnostjo, zlasti identiteto ali pa jih posameznik ne spreminja zlahka. Mednje skladno s 1. členom ZVarD štejejo spol, narodnost, rasa ali **etnično poreklo**, jezik, vera ali prepričanje, invalidnost, starost,

spolna usmerjenost, spolna identiteta in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazba ali katera koli druga osebna okoliščina.

Diskriminatorno etnično profiliranje¹², ki se očita v obravnavani pobudi, je praksa, ko se posameznika obravnava manj ugodno kot druge osebe v podobnem položaju, edini ali glavni razlog za manj ugodno obravnavo pa je posameznikova rasa ali etnična pripadnost.

*

Ugotovitve Zagovornika

Da lahko govorimo o diskriminatornem etničnem profiliranju, morata biti izpolnjena dva pogoja. Prvi pogoj je, da se posameznika neupravičeno obravnava manj ugodno kot druge osebe v podobnem položaju. Drugi pogoj pa je, da je edini (glavni) razlog za takšno obravnavo prav posameznikova rasa ali etnična pripadnost.

*

Tako FURS kot Policija sta v postopku potrdila okoliščino skupnega delovanja pri izvajanju nadzorov oziroma redno sodelovanje na podlagi medinstitucionalnega sporazuma o sodelovanju. Zagovornik je njune navedbe, ki so bile skladne, ocenil za prepričljive in jim je verjel. Podroben potek sodelovanja je pojasnila FURS, ministrstvo oziroma Policija pa navedbam FURS nista nasprotovala. Iz navedb FURS tako izhaja, da se v okviru sodelovanja na cestnem omrežju izvaja nadzor nad vozniki, prevoznimi sredstvi in blagom. Sodelujoče uradne osebe FURS pri tem izvajajo nadzor iz pristojnosti FURS, med katere spada tudi preverjanje morebitnega dolga iz naslova nedavčnih obveznosti, npr. neplačanih glob za prekrške, saj je za izterjavo le-teh pristojna FURS. Ustavljanje vozil poteka tako, da vozila ustavlja uslužbenec Policije, ki opravi nadzor iz svoje pristojnosti, nato pa nadzor v skladu s svojimi pristojnostmi izvede še uradna oseba mobilnega oddelka FURS. Ta v uradnih evidencah FURS z vpogledom v knjigovodske evidence, ki se vodijo na podlagi 60. člena ZFU, preveri, ali je ustavljeni voznik davčni ali nedavčni dolžnik. Če se v okviru nadzora zazna davčnega dolžnika oziroma osebo, ki ni plačala globe za prekršek, pa ji je bil na tej podlagi že izdan sklep o davčni izvršbi na premoženje (ker dolga ni bilo mogoče izterjati iz drugega premoženja), uslužbenci FURS izvedejo tudi postopke davčne izvršbe in opravijo rubež vozila. Podlaga za izvedbo rubeža je izdan sklep o izvršbi na premoženje dolžnika, ki je izdan v primerih, ko dolga ni mogoče poplačati z izvršbo na denarna sredstva pri bankah in hranilnicah ter na denarne prejeme.

Zagovornik glede na navedeno v postopku ni ugotovil dejstev, ki bi opravičevala domnevo, da je bila z načinom izvedbe postopkov, v katerih sta FURS in Policija skupaj izvajali nadzore, kršena prepoved diskriminacije. Oba organa sta namreč izkazala, da sta delovala v okviru svojih pristojnosti, ki jih imata po ZDavP-2 in po ZNPPol.

*

¹² Povzeto po Priročniku FRA Razumevanje in preprečevanje diskriminacijskega etničnega profiliranja, Luxembourg: Urad za publikacije Evropske unije, 2011; str. 15 in str. 18.

FURS je v postopku z navedbami nadalje izkazala, da podatkov o etnični pripadnosti zavezancev oziroma davčnih dolžnikov ne vodi ter da ne razpolaga s podatki o večinski etnični pripadnosti prebivalcev posameznega naselja. Podobno je tudi ministrstvo izkazalo, da iz evidenc Policije ni razvidna etnična pripadnost ali druge osebne značilnosti posameznikov, ter da Policija ne vodi evidenc o naseljih s podatki o večinski etnični pripadnosti njenih prebivalcev.

Okoliščina, da niti FURS niti Policija v svojih evidencah ne vodita podatkov o etnični pripadnosti prebivalcev, dodatno potrjuje ugotovitev Zagovornika, da kršitev prepovedi diskriminacije zaradi osebne okoliščine etnične pripadnosti ni dokazana. Iz navedb FURS in Policije namreč izhaja, da glavni razlog za izvedbo postopkov davčne izvršbe ni bila etnična pripadnost, pač pa okoliščina, da imajo posamezniki neplačane in zapadle davčne obveznosti, pri čemer tudi nihče od dolžnikov v postopkih davčne izvršbe ni mogel biti obravnavan slabše zaradi svoje etnične pripadnosti, saj FURS in Policija s takšnimi podatki niti ne razpolagata.

*

Poleg tega je FURS v postopku uspešno zavrnila očitke diskriminacije tudi z navedbami, da so bile vse ustavljene osebe obravnavane na enak način in je bil postopek davčne izvršbe začet, če je bila ustavljena oseba davčni dolžnik oziroma dolžnik iz naslova nedavčnih obveznosti. Nadalje je navajala in s predstavitvijo konkretnih statističnih podatkov tudi izkazala, da se postopki davčne izvršbe vodijo zoper vse dolžnike in na območju celotne Slovenije, vse mesece v letu in praviloma vse delovne dni v tednu, pri čemer so posamezni ukrepi davčne izvršbe izvedeni glede na sredstva oz. premoženje, s katerimi razpolaga dolžnik, s ciljem čim hitrejšega in večjega poplačila dolga. Podobno je očitek diskriminacije zavrnilo tudi ministrstvo z navedbo, da Policija pri izvrševanju svojih nalog dosledno upošteva 14. člen Ustave, ki določa enakost pred zakonom oziroma prepoved diskriminacije na podlagi osebnih okoliščin ter da naloge Policija izvaja tako, da je vsakomur zagotovljeno enako varstvo pravic in enaka uporaba predpisov. Tudi iz statističnih podatkov, ki jih je predložilo MNZ, izhaja, da se postopki izvajajo na območju celotne države in v vseh časovnih obdobjih.

S takšnimi navedbami in predloženimi statističnimi podatki, kot so predstavljeni zgoraj, sta FURS in Policija ovrgli trditve pobudnika glede neupravičene neenake obravnave.

*

Pobudnik je izrecno zatrjeval, da so bili v tednih pred vložitvijo predloga (predlog je bil vložen dne 18. 11. 2025) izvedeni množični rubeži osebnih vozil skoraj izključno na uvozih in izvozih iz romskih naselij. Pobudnik je torej zatrjeval, da so bili Romi tekom skupnih nadzorov FURS in Policije zaradi svoje etnične pripadnosti neupravičeno obravnavani manj ugodno oziroma konkretno, da je Policija z izbiro lokacij, kjer so policisti ustavljali vozila, posegla v njihovo pravico do enake obravnave.

Glede na navedeno je Zagovornik z obema opravljenima poizvedbama posebej preveril tudi, ali so bile lokacije, kjer sta FURS in Policija izvajali skupne nadzore, izbrane na diskriminatoren način.

Iz predloženih statističnih podatkov ter iz navedb FURS glede lokacij, na katerih so se izvajali nadzori, izhaja, da sta FURS in Policija nadzore izvajala na več različnih lokacijah (tako na širšem območju Novega mesta, kot tudi Maribora in Ljubljane), pri čemer sta pri izbiri lokacije upoštevala stopnja tveganja za obstoj kršitev iz pristojnosti posameznega organa (npr. varnostna situacija ali število zavezancev, ki imajo neporavnane obveznosti). Takšne navedbe FURS je potrdilo tudi ministrstvo, ki je prav tako predložilo statistične podatke in navedlo, da lokacije za izvedbo skupnih nadzorov niso bile določene na podlagi etnične pripadnosti oseb ali domnev o etnični sestavi prebivalcev posameznega območja, temveč na podlagi konkretnih varnostnih, operativnih in drugih strokovno zaznanih okoliščin. Iz odgovora MNZ nadalje izhaja, da so bili pri določitvi lokacij uporabljeni podatki, s katerimi oba organa zakonito razpolagata pri opravljanju svojih nalog, pri čemer so ti podatki tudi primeroma naštet, in sicer gre zlasti za zaznave s terena, obravnavane varnostne dogodke, ponavljajoče se kršitve, prijave občanov, ugotovitve iz postopkov obravnave prekrškov in kaznivih ravnanj ter za širšo oceno varnostnih razmer na posameznih območjih, ki terjajo usklajeno delovanje več pristojnih organov.

Na podlagi takšnih navedb in podatkov je Zagovornik ugotovil, da so bile lokacije skupnih nadzorov izbrane za učinkovito izvrševanje zakonskih pristojnosti obeh organov, torej FURS in Policije, na območjih, kjer so bili zaznani razlogi za usmerjeno skupno delovanje. V postopku je bila tako ovržena trditev pobudnika, da naj bi odločitev o lokacijah temeljila na osebnih okoliščinah romskega etničnega porekla posameznikov, saj je bilo dokazano, da so bile lokacije skupnih nadzorov določene na podlagi objektivno ugotovljenih okoliščin, povezanih z razmerami na terenu in z izvrševanjem pristojnosti obeh organov.

Upošteva vse navedeno Zagovornik po preučitvi navedb pobudnika ter odgovorov FURS in pristojnega ministrstva ni ugotovil, da bi FURS ali Policija v postopkih davčne izvršbe Rome obravnavala slabše, kot druge osebe v primerljivem položaju. Navedeno konkretno pomeni, da FURS in Policija Romov nista obravnavali slabše kot druge storilce prekrškov, ki globe niso plačali in jim je zato FURS izdala sklep o davčni izvršbi na premoščine. Ravnanje obeh organov je temeljilo na zakonskih določbah ZP-1, ZDavP-2 ter ZNPPol, ki veljajo in so bile uporabljene za vse enako, pri čemer Zagovornik tudi sicer v dejanskem stanju predmetne zadeve ni prepoznal znakov nobene od oblik diskriminatornega ravnanja v smislu določb ZVarD.

*

Zagovornik glede trditev o etničnem profiliranju v postopku (poleg neizkazanih navedb o neupravičeni slabši obravnavi Romov) zlasti ni ugotovil, da bi bil izpolnjen drugi od že navedenih elementov diskriminatornega etničnega profiliranja, in sicer ni bilo izkazano, da bi bil glavni razlog za ravnanje FURS-a v postopkih davčne izvršbe ta, da so bili naslovniki Romi. Ugotovljeno je bilo namreč, da je bil glavni razlog za postopanje FURS-a oziroma za rubeže vozil v tem, da je šlo za osebe, ki so bile pravnomočno spoznane za odgovorne za prekrške, zaradi česar jim je bila izrečena globa, ki pa je niso plačali, zato jim je FURS že pred izvedbo obravnavanih skupnih nadzorov izdal sklepe o davčni izvršbi na premoščine. Glede na navedeno v predmetni zadevi o diskriminatornem etničnem profiliranju ne moremo govoriti.

*

Zagovornik je v postopku ugotovil, da se pobuda nanaša na dogodke oziroma rubeže, ki so se zgodili pred sprejetjem Zakona o nujnih ukrepih za zagotavljanje javne varnosti¹³ (ZNUZJV). Zagovornik je pobudo namreč prejel dne 18. 11. 2025, omenjeni zakon pa velja od 27. 11. 2025. Zagovornik je nadalje seznanjen¹⁴ s podatki, ki kažejo, da živi večina Romov v Sloveniji v slabih socialno-ekonomskih razmerah, posledice so ujetost v krog revščine, pasivnosti in odvisnosti od denarne socialne pomoči in drugih oblik pravic iz javnih sredstev. Zagovornik se zaveda tudi, da je diskriminacijsko etnično profiliranje ne le v nasprotju z zakonodajo o diskriminaciji, ampak ima tudi škodljive družbene posledice, vendar pa v predmetni zadevi, kljub temu da gre za perečo družbeno tematiko, znaki diskriminacije niso podani.

*

V skladu s četrtem odstavkom 135. člena ZUP lahko organ postopek, ki se je začel po uradni dolžnosti, ustavi, pri tem pa lahko stranka zahteva nadaljevanje postopka v primeru, ko bi se v isti zadevi ta postopek lahko začel tudi na zahtevo stranke. Ker iz navedb pobudnika ne izhaja, da bi bil sam diskriminirana oseba in ZVarD v 34. členu izrecno določa, da se v tem primeru postopek lahko vodi (le) po uradni dolžnosti, se predmetni postopek v nobenem primeru ne bi mogel voditi kot postopek na predlog stranke. Zato se postopek s tem sklepom ustavi, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Skladno s prvim odstavkom 35. člena ZVarD je postopek pri Zagovorniku za stranke brezplačen. Zato je Zagovornik sklenil, da posebni stroški v tem postopku niso nastali, kakor izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Upravni spor stranka lahko sproži s tožbo, ki jo v 30 dneh od vročitve odločbe vloži na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana. Tožbo vloži neposredno pisno ali jo pošlje po pošti. Skupaj z morebitnimi prilogami jo vloži v najmanj treh izvodih. K njej mora priložiti tudi to odločbo v izvirniku ali prepisu.

Postopek vodila:

Petra Klepec LL.M. (ZRN)
Samostojna svetovalka Zagovornika

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

¹³ Zakon o nujnih ukrepih za zagotavljanje javne varnosti (Uradni list RS, št. 93/25, 183/26 - skl. US)

¹⁴ Nacionalni program ukrepov Vlade Republike Slovenije za Rome za obdobje 2021-2030, dostopno na <https://www.gov.si/teme/romska-skupnost/>.

Vročiti: